

3

F. g. num. 32.

Q. D. B. V.
DISERTATIO INAVGVRALIS IVRIDICA,
DE
IVRE MINORVM CIRCA
RETRACTVM FEVDALEM A
TVTORE NEGLECTVM,

1760 2.
9

QVAM,
AMPLISSIMI ICTORVM ORDINIS
CONSENSV,
PRAESIDE,
DN. HERMANNO BECKER,
IVR. DOCT. ET INSTITVT. PROF. P. O. FACVLT, IVRID.
HOD. DECANO,
SPECTABILISSIMO;

P. 99

PRO
SVMMIS IN VTROQVE IVRE OBTINENDIS
HONORIBVS,
IN ACADEMIA PATRIA,
ANNO MDCCLX. DIE V. AVGVST.

H. L. Q. C.
DEFENDET,
CHRISTIAN VALENT. MANTZEL,
ROSTOCHIENSIS,
L. L. CAND.

ROSTOCHII,
TYPIS IOANNIS IACOBI ADLERI, SEREN. DVCIS AVL. ET ACAD.
TYPOGRAPHI,

DESCRIPTIO INAGURATIONIS IURIS
DE
IURIS MINORVM CIRCA
RETRACTVM FIDELITATEM A
TYTONE NECESSARI

AMPLISSIMI IURIS ORDINIS
CONSIST
D. HERMANNO BECKER

PRO
SUMMIS IN VITROVE IURE OBTINENDIS
HONORIBUS

IN ACADEMIA PATRIA
ANNO MDCCX. DIE V. AUGUSTI

CHRISTIAN VALENT. MANTZEL
TYTOGRAPH

ROSTOCKII
TYTOGRAPH

PRAEFAMEN.

De juribus minorum aequè ac de retractu non solum in omnibus compendiis & systematibus agitur, sed sylva quoque DD. de utraque materia dissertationes, libellos ac volumina ediderunt. Indicem horum invenies tam in BVDERI *Bibliotheca juris*, quam in LIPPENIO, IENICHIANA. Iliada itaque post Homerum scribere videtur, qui de una alterave materia adhuc aliquid scribere sustinet. Sed

evolvantur singuli DD. qui ad hoc usque tem-
pus doctrinam de retractu ac restitutione in
integrum pertractarunt, num quaestionem in
rubro indicatam ex professo disputatam et suf-
ficienter explanatam reperies? Certe, quan-
tum mihi constat nullibi. Operae pretium ita-
que duxi posteaquam *ab* AMPLISSIMA FA-
CVLTATE IVRIDICA licentia mihi concessa
est, *Dissertationem inauguralem* conscribendi,
de hac quaestione paullo fufius tractare. Di-
vidam ego hanc dissertationem in duas sectio-
nes, quarum altera aget de retractu feudali,
ejusque natura ac indole; altera vero sistet jus
minorum contra ejus neglectum, *Facit DEVS,*
ut omnia succedant feliciter, *Ab omnibus amantibus*

SECTIO

SECTIO I.

DE

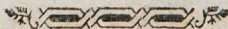
RETRACTV FEVDALI EIVSQUE NATVRA AC INDOLE.

§. I.

us protimiseos in genere cum HEIMBURGIO a) adpellandum esse censeo; jus, aliquem ab acquisitione rei excludendi, oblaris iisdem, quibus in eum alienabatur, conditionibus. Hoc vero vel tantum in jure, alienationem impediendi, vel etiam rem venditam a tertio possessore repetendi, consistit. In priori casu dicitur *jus protimiseos in specie*; in posteriori vero *jus retractus* b). Differunt itaque, prouti jam ex definitione patet, insigniter c): sed saepe tamen promiscue adhibentur d); et ad hunc promiscuum usum respicit vocabulum: retractus: in rubro hujus dissertationis obvium.

a) in disp. de retractu gentilitio, jure in re. §. III.

- b) B. BOEHMER in *Jntrod. in Jus Digest.*, Tit. de contrab. emt.
§. 35.
- c) Georg Samuel MVDIHN, de jure protimiseor, ejusque a jure retractus discrimine. Add. B. MÜLLERI Primae lineae usus practici Distinctionum feudalium Cap. XX. Dist. II.
- d) STRYCK de successione ab intest. Diff. VI. C.I. §. III.

§. II.

Quum retractus ita comparatus sit, ut res alienata a tertio etiam possessore quandoquidem revocari queat, haud mirum esse potest, quid causae subsit, cur jus retractus saepe nominetur revocatio? a) Revocationis autem strictae sic dictae longe alia est natura, quam retractus, siquidem illa ex jure delatae successionis competit, atque intra 30 annos exerceri potest, nullo pretio possessori refuso. b) Hac differentiae, quarum plures deduxit ZIEGLER c), satis evincunt, retractum, de quo nobis sermo est, tantum in sensu latiori nominari revocationem, sicque plane non cum illa esse confundendum.

- a) Dn. MAJOHL de revocat. feudi ex jure delatae success. et ex jure retractus.
- b) Jac. Gabr. WOLFF in *Elem. Jur. Feud. C. XIII, §. LV.*
- c) in *diff. de jure revocandi, quod agnatis solis, et jure retrahendi, quod filis cum agnatis competit.* Add. praecaud. Möllerus d. I. Dist. III.

§. III.

Neque minus retractus discernendus est a reunione, quae ex jure pertinentiarum seu dismembrationis exercetur. Nimirum constitutio provincialis d. d. 23. Maji 1651, quam legere, licet, apud TORNOVIVM a), partes, quae ad feudum pertinent, sed per adjudicationem in aliorum possessionem et dominium venerunt, praedicti illius feudalis possessori retrahere permittit, ea tamen lege, ut is, pretium et sumtus meliorationis, qui probari possunt, restituere emtori, teneatur, Hujus reunionis seu

feu redintegrationis discrimina a jure retractus sunt insignia, quae apud *laud. Dn. MÖLLERVM* frustra quaeruntur, et hinc paucis adducam. Illa 1) non habet locum nisi is, qui partes retrahere cupit, principale praedium possideat, ad qualem possessionem vero in genere retractus non est adstrictus. 2) Tantum exerceri potest intuitu illarum partium, quae tamquam pertinentiae principalis praedii censi possunt b), retractus vero tam respectu partium, quam totius praedii locum invenit, 3) reunioni nulla praescriptio potest opponi, quae tamen omnino in materia retractus applicanda est. 4) Retractui tamquam juri suo aliquis renunciare potest, renunciacionem vero ratione reunionis factam propterea invalidam esse, judico, quod juri publico et in genere ei, quod renunciantis commodum haud unice respicit, valide renunciari nequeat c), et ad hanc classsem referenda sit redintegratio, quam in rem sonant verba dictae Constitutionis: *Alldiweit aber J. J. J. G. G. als der Lehn-Herren hohes Mit-Interesse hierunter mit versichert, daß Sie zu Dem unwiederbringlichen Schaden nicht gestatten können, daß Deren Lehen dergestalt perpetuülich dismembriret, und verstümmelt werden ic.* 5) retractus in feudis descendentibus alienantis in Megapoli denegatur d), reunionem vero ipsis comperere, omni dubio caret, quia in Constitut. allegata ipsi debitori et in genere cuicumque principalis praedii possessori concessa est e) 6) retractus quoque domino directo *quotali* comperit f), de reunionem vero id haud adserendum est, nisi per casum aperturam principale praedium ad dominum devolutum fuerit, quippe quo casu ipsi quoque reunio seu redintegratio haud deneganda est, 7) juris retractus fundamentum potissimum consistit in jure futurae successionis, quod in reunionem itidem secus est, 8) retractus regulariter tantum locum habet in alienatione, venditione scilicet, et quae vicem ejus subit; jus reunionis vero semper exerceri potest, quocumque casu dismembratio facta fuerit, quum semper ratio dispositae reunionis scilicet interesse domini adsit. Licet itaque isthaec reunio seu redintegratio, cui cum retractu ex jure congrui magna intercedit similitudo g), haud raro retractus adpel-

adpellerur ; tamen toto caelo ab illo retractu, de quo mihi sermo est, distat.

- a) *de feudis Mecklenburgicis P. I. pag. 652.*
- b) Valde disputatur in Megapoli, num haec reunio tantum ad pertinentias internas spectet ; an quoque ad externas sese extendat ? prouti adparet ex impresso : *species facti* des zwischen denen Herren Gebrüthern von Zahn und dem Herrn Baron von Erlencamp beyrn Reichs-Cammer-Gericht schwebenden Processus in puncto reunionis. Verba in Constitutione obvia : particulier Lehn-Stücken an Bauer-Höfen, Meckern und andern dergleichen pertinentien : prius tantum affirmare videntur. Sed, quam Ictum deceat non solum ad verba, sed quoque rationem tanquam animam legis respicere, meo quidem-qualiquali iudicio distinguendum est, utrum illud, quod iam pertinentiam externam constituit, olim talis fuerit, et in specie catastratum sit, nec ne ? Notorium enim est, novioribus temporibus multas pertinentias sic dictas externas fuisse factas, quae antiquitus internae fuerunt. In priori casu omnino illis subscribo, qui, constitutionem illam adplicandam esse, negant ; in posteriori autem ob rationem constitutionis illis calculum meum praeebo, qui quoque respectu externarum sic dictarum pertinentiarum reunionem admittunt, siquidem tunc itidem dismembratio isthaec, quam constitutio evitare voluit, oriretur.
- c) BRÜCKNER in *diff. de renunciatione invalida.*
- d) Vid. ENGELBRECHT in *diff. de singularibus feudorum mecklenburgicorum Sect. II. §. LV. p. 51. et MAJOHL in alleg. comment. Cap. II. §. XX p. 36.*
- e) *Conf. CHLADENIVS de jure redintegrandi clientelas exemptas §. IX.*
- f) THOMASIVS in *diff. de feudo alienabili §. XXXIII. HORN in append. jurisprud. feudali p. 226. MENCKE de jure protimiseos domino directo competente. Cui vero juri in Megapoli juxta verba §. 454. des Erb-Vergleichs renunciata est.*
- g) FRITSCHIVS in *tract. de jure congrui Cap. II. §. I.*

§. IV.

Præstructa idea retractus, ad divisionem ejus progredior. Dependet enim illud jus vel a *conventione*, vel *testamento*, vel *lege* a). Hoc *legale*, illud *testamentarium*, istud *conventionale* nominatur b). Quod lege seu testamento constitutum est, *regulariter* c) præbet facultatem, rem a tertio revocandi, sicque in sensu strictiori *retractus* nomen meretur: conventionale vero *in regula* tantum præferentiam præ aliis, quibus res nondum tradita est, tribuit, et hoc respectu strictè *jus protimiseos* efficit. Sed ductu illorum, quæ §pho Imo præmonui, non solum jus istud legale et testamentarium, sed quoque conventionale nobis audit retractus, quamvis tres istæ species insigniter differant d).

a) BOEHMER *d. l.* §. 36.

b) *Conf. Wolfgang Adam SCHÖPFIVS in diff. de retractu conventionali et testamentario.*

c) Fieri enim quoque potest, ut speciatim in testamento sit declaratum, testatorem jus illud tantum, nondum consummata alienatione, concedere voluisse, quo casu effectus ille ratione tertii cum testamentario alias conjunctus cessaret. HEIMBURG. *d. l.* §. V.

d) STRYCK. *d. l. C. IV. §. XLVIII.*

§. V.

Dixi, retractum seu jus protimiseos *in specie* fundamentum suum quoque habere posse in conventionione. Et hanc adfertionem intuitu bonorum allodialium sese recte habere, inficias ibit nemo. Num vero isthaec quoque ratione feudorum procedat, alia est quaestio, quæ neque simpliciter adfirmanda neque neganda est. Notum enim est ex jure feudali, vasallum quidem descendentiis suis non vero domino directo et agnatis per facta sua præjudicium inferre posse a). Descendentes vasalli itaque, qui per conventionem alteri jus protimiseos

B

fcos

feos in feudo constituit, obligari, dubio caret; sed respectu domini directi ac agnatorum distinctius procedendum erit.

a) *Il. F. 45. pr.*

§. VI.

In feudo alienabili domino directo competere jus retractus, jam §pho IIIro ex THOMASIO et HORNIO comprobavi. Fac ergo, vasallum alteri per conventionem jus protimfeos constituisse, an hoc in collisione cum domino directo aliquid efficere potest? Certe nihil! Per privatas enim pactio- nes alterius jus haud immutari ac imminui posse, non solum principia sanae rationis sed quoque juris communis a) docent. Fac vero, dominum directum illo jure vel uti nolle, vel per transactiones specialitissimas destitui, ane tunc, deficientibus agnatis, effectum habebit? Ego quidem id adfirmandum esse puto, quia, positis his circumstantiis, in dominum directum nullum inde incommodum redundat.

a) *L. 3. pr. ff. de Transact.*

§. VII.

Quod ad agnatos attinet, in collisione cum illis retrac- tum conventionalem nullo gaudere effectu, jam ex iis fuit, quae §pho praecedenti commemoravi. Sed suboritur quae- stio, ane effectu gaudeat, si inter agnatos nemo sit, qui jus retractus exercere cupiat? Nihilominus id intuitu agnati feu- dum alienatis negandum esse, arbitror. Forfan objicitur, quod, quum ille, qui jus retractus exercet, easdem conditio- nes offerre debeat (§. I.), agnatus alienans nil inde incom- modi habeat. Sed omnino aliquid incommodi superesse, comprobant verba constitutionis Osnabrügensis promulgatae die 18. Jul. 1743: Weil auf dem Fall der Verbiethender mit dem Kaufe nicht gesichert, sondern wegen eines hernächst anzustellenden jus retractus vel protimfeos Weiterungen zu besorgen hat, die Käufer dadurch von dem Biethen entweder gar abgeschrecket, oder auch, was sie sonst gemeinet, mit so freyen Gemüthe zu Biethen, ab- gehalten werden, folglich offermahlen dadurch für einem geringern Werth losgeschlagen werden.

§. VIII.

§. VIII.

Feuda nostra megapolitana haud simpliciter dici posse alienabilia, tam certum est, quam quod certissimum a). Interea constat, quod successor omne aes alienum defuncti five agnati, five adscendentis in subsidium ex feudo solvere teneatur b). Quum itaque hoc respectu successor facta defuncti implere debeat, quaeritur, an agnatus in Megapoli ex conventionē, qua antecessor alteri ratione feudi jus protimiseos constituit, obligetur? Ego quidem id propterea non puto, quod singularia strictissimae sint interpretationis, sicque singulare illud megapolitanum, quod successor aes alienum in subsidium ex feudo solvere teneatur, ad alia facta haud indistincte sit extendendum.

a) *vid. Consult. Dn. PRAESES in diss. de feudo alienabili vel non.*

b) *Illustr. Dn. MANTZEL in diss. de Revocatione feudi post aditionem sollemnem in concursu factam, Cap. I.*

§. IX.

Species quaedam juris protimiseos feudalis conventionalis intuitu Serenissimi Domini directi occurrit in §pho 454. des Erb. Vergleichs, ubi haec sunt verba: Des juris protimiseos in Lehn- und Allodial-Gütern wollen Wir Uns nicht weiter als bey denen Gütern, wo es in dem Lehn- oder Allodial-Briefen ausdrücklich vorbehalten und stipuliret ist, gebrauchen. Gestalt Wir Uns dessen hiemit in Absicht auf die übrigen Lehn- und Allodial-Güter für Uns und Unsre Nachkommen feyerlichst begeben. Disquiri posset, utrum hoc jus protimiseos conventionale in sensu strictiori retractus adpellandum sit, ejusque effectus secum conjunctos habeat, quum domino directo ex lege id jus comparat, et huic quidem renunciatum sit, sed tantum catenus, quatenus non sit expresse reservatum? Tota vero disquisitio esset nullius usus practici, quia feuda in Megapoli quoque alienari nequeunt absque domini directi consensu, sicque alienatio semper prius in ipsius notitiam venit, quam traditio fuerit facta.

§. X.

Progredior ad retractum testamentarium, qui in feudis plane exulare videtur, siquidem juxta clara verba juris feudalis nulla in feudo defuncti valet ordinatio a). Sed hic textus tantum evincit, talem ordinationem improbari, qua feudum ad alios pervenit, quam quibus jus succedendi ex pacto primi acquirentis competit b), et praeterea dispositionem patris vasalli ratione liberorum valere, plurimis DD. videtur esse conclamatum c). Quum itaque per jus protimiseos feudum haud in extraneum per se transferatur, sed tunc demum sese exerat, si aliunde alienatio in extraneum fieri potest aut debet; inde non simpliciter testamentarius retractus exulat, sed de illo idem, quod de conventionali exposui, sub restrictionibus ibi commemoratis dicendum erit.

a) I. F. 8.

b) vid. BAUER de vasallo exheredante, REINHARD in obs. ad Christin. Decis. Tom. VI. Obs. XX. RHETIVS in Comment. ad consuetud. feud. Lib. I. Tit. 8. PESLER in diss. de feudo fidei commissario ex jure communi et Mecklenb. §. VI. et seq.

c) STRYCK. de Cautel. Testament. Cap. VI. Membr. I. BRÜCKNER de dispositione parentum vasallorum inter liberos suos quoad feuda, PFEFFINGER in Viriari. illustr. Lib. III. Tit. 20, §. 17

§. XI.

Quod denique legalem retractum concernit, ille praeter dominum directum, intuitu cujus in Megapoli per ea, quae §. IX. adduxi, aliud obtineri, competit agnatis a). Neque hoc apud nos in dubium vocari potest. Comprobant id potius clara verba Artic. VIII. Reverf. de anno 1572, quae ita sonant: Zum Nechten wollen Wir hinführo feinen von der Ritterschaft, der zu Ablegung seiner Schulden, oder Wendung anderer obliegenden Noth sein alt Stamm-Lehn, so nicht auf dem auffersten Fall der Anwartung oder Eröfnung stünde verpfänden, versehen, oder auch zum Leibgeding vermachen wolte, Unsern Consens und Willbrief

Willbrief weigern. Doch daß dasselbe den nächsten Agnaten zu-
vorn angebothen werden.

a) WOLF, *d. l. §. LIV.*

§. XII.

Fundamentum hujus retractus legalis ponitur in jure fu-
turae successione a). Ex quo principio prono omnino alveo
fluit, quod illi tantum hoc jus exercere queant, quibus jus suc-
cessionis feudalis competit. Successionis vero feudalis ratio-
nes ita comparatae sunt, ut nemo ad illam admittatur, nisi ipsi
ex prima investitura prospectum sit b). Quum itaque haec
regulariter non nisi pro acquirente ejusque descendantibus
habilibus fiat, patet, illum qui retractu feudali uti vult, debere
probare descendentiam a primo acquirente c).

a) MÖLLER, *alleg. l. Cap. XX. Dist. III. nr. I. p. 453.*

b) *laud. MANTZEL. in disp. de concursu adscend. et collater in
succ. feud.*

c) MEVIUS *Conf. 90. n. 48. seq. STRVV. in syntagm. J. F.
Cap. IX. §. VII. BÖHMER. in Conf. et Decis. T. I. P. 2.
R. 83. n. 9. MASCARD. de prob. Vol. I. Concl. 69. n. 9.
et STRYCK. de success. ab Int. Diff. III. Cap. II. §. III.*

§. XIII.

In Megapoli id singulare est, quod feuda per emtionem
ab una familia in aliam translata quoad agnatos in quarto
gradu inclusive cum emtore primo constitutos et in instru-
mento emtionis aequae ac Serenissimi Domini directi consensu
nominatim expressos habeant naturam feudorum antiquorum
a). Haud difficile igitur juxta ea, quae in §pho antecedenti
de fundamento retractus legalis commemoravi, est intellectu,
in feudis noviter emtis illis quoque, qui cum primo adqui-
rente in quarto gradu inclusive constituti sunt, haud dene-
gandum esse jus retractus, quamvis a primo acquirente non
descendant.

a) *Vid. Articul. XXX, Revers. de anno 1621.*

B 3

§. XIV.

§. XIV.

Porro ex fundamento §pho XII. praestructo deducere licet, quod, quum in feudis antiquis apud nos sola identitas nominis ac insignium ad successionem sufficiat a), respectu illorum quoque ad fundandum retractum feudalem probatio desiderantes, inter se concurrant, quippe quo casu omnia ad proximitatem redundant, sicque ad obtinendam praerogativam probatio isthaec suscipienda est c).

a) *vid. Art. XXIV. Rev. de anno 1621.* Num diversitas colorum oblit, fuit in cancellaria feudali amplissime controversum; sed jam per rem judicatam pro affirmativa decisum: quam decisionem iidem meam facio, quia jura per Reversales sancta tamquam singularia strictissimae interpretationis sunt, sicque verba in §pho XXIV. obvia: *emes Nishmens, Schid und Helms*: ita sumenda, ut omnimoda identitas et haec ratione quoque ratione colorum desideretur. Interea probationem, diversitatem colorum in familia tantum per calum quemdam esse ortam, admittendam esse, existimo.

b) MÖLLER. *d. l. p. 1457.*

c) ENGELBRECHT *in cit. diff. Sect. II §. XX. in fin. TORNOV. de feud. mecklenb. Cap. II. Sect. III. §. XXXVI. MEV. Conf. 90. nr. 53. 90. et 91.*

§. XV.

Transactis iis, quae ad probationem agnationis pertinent, succedit quaestio, an ab illo, qui retractum exercere cupit, proximitas agnationis probanda sit? Duo potissimum casus distinguendi sunt, scilicet, utrum plures agnati concurrant, an unice cum extraneo, contra quem retractus intenditur, res agatur? In priori casu nemo affirmativam in dubium vocavit, sed in posteriori multi DD, statuunt, solam probationem agnationis sufficere, neque ipsi obesse, quamvis possessor probare velit, adesse proximiores a).

a) COC

a) COCCEJVS in *Hypomnem. Jur. Feud. Tit. VIII. §. 8. p. m. 102.*
 RESPONSA GRYPHICA. *Consl. CXXIX. n. 9. seq.*

§. XVI.

Contra hanc sententiam insurgunt plurimi, defendentes, quod indistincte, sive contra extraneum sive alium agatur, probanda sit proximitas agnationis a), siquidem jus revocandi feudum secundum legitimum successione ordinem defertur, et imitatur naturam et jus successione, ita, ut Edictum successorium in retractu feudali locum inveniat b), et successio feudalis in hoc retractu pro norma et regula ponenda sit c), sique jure isto quis prius non uti possit, quam omnibus iis, quibus juxta gradus successione ante ipsum jus hoc competerat, e medio sublatis, et ordo successione ipsum quoque tangit d). Donec igitur probetur, se proximum in feudo esse successorem, opponitur exceptio illegitimationis [ad causam, et quod nondum nata sit actio e).

a) ENGELBRECHT *l. c. n. 37. 38.* COTHMANN *Vol. III. Resp. XXIII. nr. 120. 121.* RÖSENTHAL *de feud. C. IX. Concl. 82. n. 1. et 2.*

b) BERLICH, *P. II. Concl. 39. n. 30.* STRVV, *Syntagn. J. F. C. XIII. aph. 22. n. 2.*

c) MEVIVS *ad Jur Lub. Lib. 3. Tit. 7. Art. 1. n. 35.*

d) SELECTA JURID. ROSTÖCH. *Fasc. III. Spec. VII. et VIII.*

Qu. V. n. 14. 15. 16. CONS. GRYPH. *Resp. XI. n. 33. 34. et 35.*

SCHARFFE. *Conf. XLVIII. n. 20.* COTHMANN *d. l. n. 25.*

30. 51. 61. 62. 63. 64.

e) SCHARFFE. *Conf. XXIII. n. 22.* *Add. BÖHMER. in diff. de jure futuro Cap. I. §. VIII.*

§. XVII.

Epicrisin harum sententiarum instituit FACHINAEVS a), qui illam eligit, quam Spho XV. commemoravi. Sed ex arguente ab ipso prolato, quod negari non possit, excluso post

mortem alienantis proximiorē, eum, qui sequitur in gradu, feudum revocare posse, ita, ut praescriptionis exceptio, quae proximiori obstabat, non obstet sequenti, prono omnino alveo fluit, actionem non prius esse natam, quam proximior factus fuerit, siquidem alias per notoria juris principia eadem praescriptio remotiori obstaret b). Ergo hoc argumentum aeque ac reliqua ab ipso prolata thesin in antecedenti §pho stabilitam haud perfringunt.

- a) *de controvers. Juris Lib. VI. Cap. VII. de quaest. quid juris, si proximior agnatus uti nolit jure retractus, possitne eo uti sequens in gradu?*
 b) BÖHMER. *in Introd. in Jus Dig. Tit. de diversis temp. praescript. §. 2.*

§. XVIII.

Quum itaque a retrahente proximitas agnationis probanda sit, quaeritur, ane retrahens ista probatione superfedere queat, si in instrumento venditionis inter alienantem et possessorem extraneum, contra quem jus retractus urgetur, verba occurrant, quod ille, qui jam retrahere cupit, proximior agnatus sit? Sola quidem nominatione agnationem non probari, quoniam non minus propinquitatis gradus, quam ipsa etiam consanguinitas a natura ortum habet, adeoque non posse oriri ex sola nominatione, communiter adseritur a). Sed quum subscriptio obliget ad subscripta b), et scriptura privata ad imitar confessionis extrajudicialis contra scribentem valeat c), ac confessus pro judicato habeatur d), neque minus possessoris jus ex illo instrumento emtionis venditionis deducendum, sicque etiam ejusdem tenor in caeteris emtori obstare debeat, ita, ut, si deinde improbetur, probationem tamen contra illum faciat e); non possum, quin statuum, retrahentem in tali casu nulla ulteriori probatione onerandum esse, sicuti quoque adsertio isthaec in contrarium adducta, re accuratius considerata, in exemplo plane impertinens est, quoniam hic tantum, sermo est de quaestione: ane probationem in praerjudicium nominantis efficiat?

a) L. 5.

- a) *L. 5. C. de Test. GOEDD. in Consil. Marpurg. Vol. III. Conf. 32. nr. 68. MENOCHIVS de A. I. Q. Q. 2. C. 89. nr. 77.*
b) *MEVIVS P. VI. Dec. 45. JOH. AMSEL. in disp. de subscriptione nominis, Cap. IV. nr. 13.*
c) *BOEHMER. d. l. Tit. de fide instrum. §. 10.*
d) *IDEM d. l. Tit. de confessis §. 8. et 10.*
e) *MEV. P. VII. Dec. 346.*

§. XIX.

In Megapoli ante omnia a retrahente probandum esse, se proximum in feudo esse successorem, eo minus dubium esse videtur, quo clarius id expressum legitur in verbis finalibus Art. VIII. Rev. de anno 1572, quem §pro XI. exscripsimus. Sed nihilo secius, re accuratius examinata, adserendum est, in Megapoli agnato etiam remotiori jus retractus haud dene-gandum esse, neque exceptionem actionis nondum natae op-poni posse, siquidem subsequenter temporibus, nimirum anno 1621. Art. XXIX. Reverf. sancitum est: *Das die Lehen, so je-mand über 30 und mehr Jahren geruhiglich besessen, in keine Wege hinführo revociret werden sollen.* Negandum quidem non est, hunc articulum proprie ad actionem revocatoriam stricte sic dictam respicere: interim tamen id quoque inde certum est, quod in Megapoli post triginta annorum spatium omni casu contra retrahentem tutus sit, licet hic sese exceptione, quod actio non prius nata fuerit, sique praescriptio haud incipere potuerit, rueri vellet. Posito vero hoc, corrui jam in Me-gapoli contra agnatum remotiorem, si proximior non concu-rit, exceptio illegitimationis ad causam seu actionis nondum natae, quum alias facile casus evenire posset, ut, revocationis jure per continuatam consentientis sobolem per triginta anno-annorum spatium suspensio, reliqui agnati nunquam illo frui possent, et sic res de familia exiret a). Nullibi quidem hanc meam adserionem quoad Megapolin ita deductam invenio; sed, quum non tam auctoritas Doctorum, quam ipsa argumenta

C
senten-

sententiae pondus conciliare debeant, aliorum iudicio rem lu-
bens committo. Praererea Art. VIII. Rev. de anno 1572, re-
penitus considerata, huc plane non spectat, quia ibi non de
casu actualis alienationis, sed de talibus casibus, per quos feu-
dum nondum de familia exit, et in quibus proximorum agna-
torum interesse potissimum tantum versatur, sermo est,

a) *Conf.* ZIEGLER. *in cit.* *diff.* *Cap.* VII. §. V.

§. XX.

Ad fundandum jus retractus referri solet probatio hujus
tenoris: Daß die quaestionirten Güter auf keinerley Weise ausser
der Familie gekommen, und der Retrahent, nebst dessen Vorfahren
die Lehne von Fälln zu Fälln gebührend verfolget a). Rationem
hujus probationis in eo ponere solent, quod, si parens reno-
vationem investiturae non petierit, feudum ad filios non de-
volvatur b), sed jus feudi cum jure retractus ob commissam
feloniam penitus amittatur c).

a) SCHARFF *Conf.* 48. *nr.* 14.

b) CARPZOV. *P. III.* *Conf.* 27. *Def.* II.

c) STRVV. *Synt. Jur. Feud.* *Cap.* 10. *aph.* 8. *nr.* 3.

§. XXI.

Quod ad membrum primum probandum attinet, certum
quidem est, per concursum aliosve modos feuda familia
exire a). Sed quaeritur, num retrahenti isthaec probatio in-
jungi queat? Pro affirmativa militat regula illa, ut id sit pro-
bandum, quod ad fundamentum intentionis actoris pertinet b);
pro negativa vero meo quidem iudicio fortiores sunt rationes.
Nam a) involvit probationem negativae, quae eo censetur
regulariter probata, quod contrarium non demonstratur c),
et, si praecedentem adsertionem quoque meam non facio, mu-
tatio tamen est facti, et de jure non praesumitur d), prae-
sumtio vero juris liberat ab onere probandi e); hinc; quum
formu-

formula: Daß die quaestionirten Güter auf keinerley Weise ausser der Familie gekommen: facti seu mutationis rationem habeant, istius quoque probatio illi, qui retrahere intendit, haud injungi potest.

- a) Des Landes grundgesetzlicher Erb-Vergleich §. 457.
- b) BOEHMER, d. l. Tit. de probat. §. 4.
- c) HERCVL. in tr. de prob. negatio.
- d) MEV. P. II. Dec. CCXLIII. nr. 1. ibique alleg. LL.
- e) BOEHMER. d. l. §. 13.

§. XXII.

Progredior ad alterum membrum probandum, quod duas subquaestiones habet, scilicet, num retrahens, renovationem investiturae ab ipso factam, probare debeat, et 2) an ratione praedeceßorum talem probationem suscipere teneatur? Quoad primam in locis, ubi simultanea investitura juris Saxonicæ obtinet, renovatio investiturae quidem peri debet, licet aliquis nondum ad possessionem venerit a). Sed haec in Megapoli non est in usu b), et jus commune feudale renovationem investiturae tantum in casu feudi jam *devoluti* desiderat c), ita, ut ab illo, qui actu nondum succedit vel possidet, haud petenda sit d). En itaque rationem, cur prius ratione renovationis a retrahente factae nullo modo justificandum sit. Alteram vero subquaestionem quod concernit, illa magis eo respectu implicita esse videtur, ut feloniam antecessorum descenditibus noceat, sicque retrahere volenti incumbat probare, ipsius ascendentes semper debite renovasse investituram, et hoc modo nullam commississe feloniam. Sed α) in Megapoli secundum *Ordinationem nostram politicam Tit. von muthwilligen Befehlen §. 50* ordnen ejusque verba seinen Kindern oder nächsten Aignaten adhuc disputatur, utrum descenditibus feloniam antecessorum ad effectum privationis noceat, et β)posito, quod illa dispositio legalis ad casum fractae pacis publicae restringenda sit, quo casu tamen quoque jure communi

descendentes factum antecessorum luere debent, constat; quod omnis praesumptio de jure sit doli et delicti exclusiva e), praesumptio vero juris a probatione relever, per consequens etiam retrahere volens nullo modo probatione, ipsius antecessores nullam feloniam commississe, sed semper renovationem petiisse, onerandus est, quibus γ) adhuc illud accedit, ut contra omnem praesumptionem impingat, dominum directum semper tacuisse, si aliquid neglectum esset. Praeterea qua futurum ratione feloniae, ex omissa renovatione investiturae resultantis, dispositum legitur in *transactione megalopolitana* §. 447, quod isthaec haud amplius poenam privationis secum conjunctam habere debeat, quae constitutio hodie in genere juris in Germania censetur f). Interea thesis illa salva manet, retrahere volenti probationem, cujus in §pho XX. mentionem injeci, haud esse injungendam.

- a) De BALTHASAR in *diss. de genuina indole investiturae juris Germanici simultaneae ejusque cum Longobardica collatione*.
- b) MÖLLER in *us. pract. Diss. feud. p. 290.* COTHMANN *Vol. I. Conf. XXVI. nr. 228.* ENGELBRECHT *d. l. Sect. II. §. XXII.* TORNOV. *alleg. l. P. I. Sect. III. Cap. II. §. VII. p. m. 260.*
- c) MÖLLER, *d. l. p. 288.* SIEGEL in *princip. jur. feud. Cap. XIV. §. XVIII.* De SENCKENBERG in *prim. lin. jur. feud. P. II. Cap. X. §. 254.*
- d) HORNII *jurisprud. feud. Cap. XVII. §. IV.*
- e) LVDOVICI de *praesumptione bonitatis.*
- f) VOCKEL, in *diss. de omissione renovationis investiturae non dolo facta, hodie et praecipue in Saxonia ad amissionem feudi non sufficiente.* Gottf. Ludw. MENCK in *diss. de poena privationis feudi in vasallum dolo vel negligentia renovationem investiturae non petentem legibus statuta,*

§. XXIII.

Ea, quae de jure retractus, agnatis juxta leges feudales competente, in medium produxi, multi quoque adplicant ad descendentes alienantis, ipsisque idem jus adscribunt a). Alii tamen id negant b), et idem dissensus quoque quoad Megapolin inter DD, reperitur. Negantes jam supra in lit. d. ad §. III. commemoravi, et affirmantes quoque non deficiunt c). Ego quidem jure communi negantibus calculum praeeo, siquidem texus II. Feud. 26. §. Titius ejusque genuina analysi, quam exhibet FACHINAEVS d), meo quidem judicio id satis clare docet. Et in Megapoli id eo minus dubium habere potest, quum in Art. VIII. Reverf. de anno 1621. expressis verbis tantum agnatorum mentio facta. Sub voce agnatorum vero jure communi descendentes non comprehenduntur e), et idem quoque comprobatur *Ordinatio nostra megapolitana*. cujus verba Spho praecedenti adduximus, in quibus agnatorum et descendendum sigillatim expressa fit mentio, quod secus fuisset, si descendentes agnatorum nomine jam comprehenderentur.

- a) MENCK, in *diff. de retractu filiorum gentilitio in feudis*. ZIEGLER in *diff. supra alleg.*
- b) Conf. REINKING in *dissert. de jure retractus Quaest. II. nr. 368.*
- c) TORNOW *d. l. pag. 78.* MÖLLER. *cir. l. Cap. XX. Dist. III. p. 454.*
- d) in *alleg. Tract. Lib. VII. Cap. IX, et XIX.*
- e) II, F. 31. 45.

SECTIO II.

DE

RESTITVTIONE MINORVM CONTRA RETRACTVM A TVTORIBVS NEGLECTVM.

§. XXIV.

Explanatis iis, quae ad naturam ac indolem retractus feudalis pertinent, jam de ipso jure minorum agendum erit, et haec Sectio commode dispecitur in quatuor Capita, quorum *primum* exhibet Constitutionem Friderici I. de jure protimiseos; *secundum* docebit jura minorum, si tutoribus ipsorum nulla denunciatio fuerit facta; *tertium* sistet jura, si tutores retractum, praevia ipsis facta denunciatione, neglexerint; *quartum* denique continebit disquisitionem, quid juris sit, si non solum tutoribus denunciatio facta, sed quoque a tutoribus circa neglectum retractus magistratus consensus impetratus fuerit.

CAPVT I.

SISTENS

CONSTITVTIONEM FRIDERICI DE JURE PROTIMISEOS.

§. XXV.

Quem ad modum semper praecognoscenda sunt illa, sine quibus reliqua haud dijudicari possunt, seu a quorum decisione subsecquentia dependent; ita quoque in praesenti praedjudicialis quaestio de Constitutione hac Fridericiana, quae V. F. 13. extat, ante omnia discutienda erit. Verba, quae ad scopum meum spectant, sunt haec: *Verum si intra statutum terminum justum pretium non solverit, de caetero non habebit jus protimiseos, nisi quis eorum*

eorum erat in captivitate, vel deportatus, vel absens rei publicae causa, que ex propria sua causa, vel minor viginti quinque annis, et licet illi fuerint absentes ex justa causa, tamen Tutores eorum vel Curatores vel Procuratores vel defensores intra quatuor menses debent venire, et solvere justum pretium cum legitimis usuris et expensis necessariis, et accipere jus promissios, et extraneos emtores omni modo expellere. Et si neglexerint hoc factum, sarcient de propriis suis, quidquid incommodi illi habuerint - - - Transcurso autem decennio sine denunciatione, nullo de caetero moveatur controversia illis, qui possident ex aliquo contractu, vel ex donatione, vel ex testamento, ab illis, qui habent jus promissios, vel etiam Fisco.

§. XXVI.

Primo quidem intuitu haec constitutio ita explicanda esse videtur, ut minorum jus semper salvum maneat, et verba post particulam *tamen* subsequencia unice ad absentes trahenda sint, praecipue, quum antecedentia ita sonent: *et licet illi fuerint absentes ex justa causa.* - - - Sed, re ad curatius considerata, illa restrictio haud fundata censenda, quia nominantur *Tutores eorum vel Curatores vel Defensores*: quae verba nullo modo restrictionem ad absentes admittunt, sed potius satis aperte docent, subsequencia ad omnes illos, qui in antecedentibus nominantur, per consequens etiam minores, pertinere. Simul itaque haec constitutio pro fundamento ponitur, statim patescit, quid de jure minorum circa reractum feudalem dicendum sit. Sed quaeritur, num valeat?

§. XXVII.

Circa hanc constitutionem, quae neque diem neque confulem habet, sicque a multis prorsus in dubium vocatur a), non attento hoc dubio, DD. potissimum in duas abeunt sententias; quorum altera pars legalem auctoritatem hujus constitutionis negat, altera vero adfirmat. Adfirmantes, inter quos eminent STRUVIUS b), STRYCKIUS c), FINCKELT-HAVSIUS d), RITTERSHVSIUS e), de SENCKENBERG f),

LEYSER

LEYSER g), CHRIST. GODOFRED. HOFFMANNIUS h), COTHMANN i), MATHIAS de AFFLICTIS k), RICHTER l), contendunt, quod haec constitutio vi legis et non receptionis omnes in Imperio Romano viventes obliget. Rationes in eo ponunt, quod 1) ab Imperatore et 2) in campis Roncaliae, praesentibus tam Italicis, quam Germanicis Vasallis generaliter fuerit lata.

- a) *Vid. STRYCK, in us. Modern. Tit. de contrab. emt. §. XVI. pag. 285.*
- b) *in Syntagm. F. Feud. Cap. I. §. VII.*
- c) *in Exam. F. Feud. Cap. I. Qu. 12. et 13.*
- d) *Controv. Feud. Disp. I. Qu. 6.*
- e) *de Feud. Lib. I. C. I. q. 8.*
- f) *in primis lineis jur. feud.*
- g) *Specim. 195. in Coroll.*
- h) *in Specimine conjecturarum de origine et natura LL. germanicarum privatarum antiquarum p. 98.*
- i) *Vol. IV. Resp. XLII. nr. 8. 15. 16.*
- k) *in Interpret. dictae Constit. Frideric. §. I. nr. I.*
- l) *P. VI. C. 24. nr. 75.*

§. XXVIII.

Quantumcumque vero speciem rationes adfirmantium habeant, tamen solido destituuntur fundamento. Verum quidem est, et nemo negaverit, constitutionem illam, si Friderico adscribi potest, esse latam ab Imperatore. An vero omnia jura ab Imperatoribus sancita vim legis in Germania habent? Notum est, unum hominem gerere posse plures personas a), et hoc quoque ad praesentem quaestionem adplicandum est. Fridericus non solum Imperator Germaniae, sed insimul quoque Princeps Italiae fuit, et jura Italiae a juribus Germaniae toto coelo distare, inter omnes, qui primis tantum labiis principia historiae et juris publici degustarunt, quam luculentissime constat. Jura itaque illa, quae Imperatores quae Principes Italiae tulerunt, in Germania juxta notoria principia hominis

hominis plures sustinentis personas nullum plane valorem habent, sicut hunc casum in terminis, ut ajunt, explanavit HERTIVS b). Ergo argumentum primum, quo adfirmantes nituntur, nullius omnino ponderis est, sed majorem speciem fecum conjunctum habet alterum momentum, quod constitutio fuerit publicata in campis Roncaliae, ibique propter famosam expeditionem Romanam conventus non solum Italicorum sed quoque Germanicorum fuerit c). An vero ibi convenerunt Germaniae vasalli ad condendas leges, quae jam istis temporibus, prouti ex Recessibus Imperii circa haec tempora promulgatis constat, procerum Imperii consensu condendae erant? Potius Otto Frisingensis, ad quem provocant, narrat, solum Germaniae vasallos ibi convenisse, ut ante peragendam expeditionem Romanam lustrarentur. An porro omnes Imperii proceres, quorum consensus ad legislationem desiderabatur, ibi convenerunt? Locus ille Ottonis Frisingensis quam luculentissime contrarium docet, siquidem ibidem potissimum minorum Vasallorum mentio injicitur. An denique Iustrum, de quo Otto Frisingensis loquitur, et legislatio pro iisdem haberi possunt? Id certe efficit apertum argumentum a diversis ad diversa. Adfirmantium sententiae igitur calculum meum praebere nequeo.

a) in *diff. de uno homine plures sustinente personas*

b) in *cit. diff. Sect. III, §. 11.*

c) *vid. Otto Frisingensis Cap. XII, p. 452.*

§. XXIX.

A parte negantium stant TITIVS a), GEORG LYDOVICVS BÖHMERS b), JOH. GOTTLIEB SIEGEL c), C. S. SCHVRTZ-FLEISCH d), CONRINGIVS e), HENRICVS a BÜNAV f), GLAFEY g), JOH. SALOM. BRVNNQVELL h), et qui instar omnium adpellari meretur HEILLIGER i), adferentes et comprobantes, proceres Imperii non tam legum ferendarum comitiorumque habendorum, quam comitatus causa, praesentes

D

rum

rum temporis in Italia fuisse, et utrumque regnum sua sibi jura seorsim observasse, sicque imperatorias illas constitutiones Germanos non tenere.

- a) im teutschen Lehn-Rechte Cap. III. §. 16.
- b) in comment. de aetate vetustae collationis consuetudinum feudalium, quam vulgo libros feudorum vocant §. IV. VI. VIII.
- c) in Element. Jur. Feud. prolegom. §. XII. p. 9.
- d) in diss. de Conrado Salico §. 10. in append. Schilteri instit. jur. feudal. ex editione Gebaueri p. 306.
- e) in diss. de Originibus Jur. Germ. Cap. XIX. p. 102.
- f) Leben und Thaten Friederichs I. p. 94. in fine.
- g) in historia Germaniae polemica Cap. XVI. Thes. 3. p. 274.
- h) in historia juris Romano Germanici P. IV. Cap. 4. §. 12.
- i) in Tract. de campis Roncalias, habitisque ibi curiis solemnibus §. 21. p. 85. et seqq.

§. XXX.

Haec sententia negativa, cui ego adstipulor, mihi propterea quoque indubitata videtur, quod scriptores historici, quando legislationis, ab Imperatoribus in campis Roncaliae factae, mentionem injiciunt, regulariter haec narrant.

Archiepiscopus una cum Consulibus Mediolanensibus omnesque alii praesentes LOMBARDIAE episcopi, Comites, Marchiones, Duces, caeterique ITALIAE principes, ac omnium LOMBARDIAE civitatum ibi adstantes.

Qui talia legere cupit, adeat GLAFEY, HEILLIGER et GEORG LVD. BÖHMERM locis ad praecedentem §phum allegatis. Isthæc vero verba satis comprobant, Germaniae vafallos ad actum, quo Imperatores in campis Roncaliae leges dederunt, haud convenisse.

§. XXXI.

Haftenus deducta tantum eo collineant, ut constitutio isthaec inter leges Germaniae originarias referri nequeat.
Quum

Quum tamen in jure feudali Longobardico obvia, ejusque receptio indubitata sit; exurgit quaestio, anne constitutio illa ex receptione apud Germanos vi obligatoria gaudeat? Capitula juris feudalis dividuntur in ordinaria, et extraordinaria. Haec quum glossis haud sint illustrata, et, quicquid non cantat glossa, quoque non cantet curia a), vim legis non habent b). Quemadmodum itaque extraordinaria, quae ab incertis auctoribus collecta, ab Ardizone et Alvarotto primitus producta, a Cujacio vero postea restituta et corpori juris adjecta sunt, a H. F. 73. incipiunt c); patescit, neque hac ratione constitutioni Fridericianae fundamentum auctoritatis in Germania conciliari posse d).

- a) Vid. GOTTFR. LVD. MENCK in *diff. de novellarum glossatarum et non glossatarum auctoritate*.
 b) RHETIVS in *Comment. ad jus feud. proem. nr. 75.* MAYRITII *post. jur. feud. Decis. I post. 10.*
 c) MÖLLER in *us. pract. Dist. feud. Cap. I. Dist. III. p. 12.*
 d) Vid. REINKING in *tract. de jure retractus Quaest. I. nr. 24. ibique alleg. DD.*

S. XXXII.

Assertioni in praecedenti Spho stabilitae forsitan obmoveretur, quod capitulis juris feudalis extraordinariis valor adscribi soleat, si non contradicant ordinariis a), quae exceptio in exemplo applicanda esse videtur, quum materia illa, de qua quaeritur, in capitulis ordinariis haud decisa reperitur. Verum enim vero cum TITIO b) nego ac pernego, capitula juris feudalis extraordinaria ullo respectu valorem legis habere, nisi specialis receptio, ad cujus probationem quoque Leyerus c) respicit, probari queat. Fundamenta enim obligationis legalis consistunt per notoria vel in promulgatione vel receptione. Prius ex capite promulgationis jam Spho XXVIII. et sequentibus rejectum est; posterius vero idem corrui, si quidem per vulgata id tantum receptum, quod glossa cantat, quae intuitu extraordinariorum deficit. Nullum igitur fundamentum

mentum obligationis respectu extraordinariorum remanet, nisi specialis receptio localiter doceri queat.

- a) LVDOVICI in *Colleg. J. Feud. Disp. II. Tb. XX.* STRVV, in *Syntagm. J. Feud. Cap. I. Aph. VII. nr. 10.*
- b) im *Lehn-Rechte Cap. III. §. 19.*
- c) in *Med. ad ff. Spec. CXCIV. Med. I. et II.*, ubi notantèr scribit: *nescio, qui factum sit, ut usus fori in illis provinciis, quae constitutionem Friderici 5. F. 13. receperunt.*

§. XXXIII.

Rejecta constitutione Fridericiana, nullus textus in jure feudali reperitur, quo jus minorum qua retractum, a tutoribus ipsorum neglectum, definitum sit. Hinc, quum, deficiente jure feudali patrio ac Longobardico, in subsidium quoque vocari possit jus civile romanum a), ad haec ejusque analogiam recurrendum erit, secundum quod fundamentum quaestiones in subsequentibus Capitibus ventilandas dijudicabo.

- a) WOLFF *d. l. Cap. II. §. XXV.*

CAPVT II,

DE

JVRIBVS MINORVM CIRCA RETRACTVM
FEVDALEM A TVTORIBVS NEGLECTVM,
SI HIS NVLLA DENVNCIATIO
FACTA FVERIT.

§. XXXIV.

Si Tutoribus nulla denunciatio fuit facta, dubio caret, jus minorum saluum ac inconvulsam manere. Sed quaeritur tantum, quam diu post adeptam majorennitatem jus suum adhuc exsequi queant? Erit distinguendum, utrum minor post imple-

impletam majorennitatem alienationem sciverit nec ne? id quod jam pluribus explanabo.

§. XXXV.

Annum et diem praescriptioni juris retractus constituit jus feudale Longobardicum a). Sed praescriptionis tempus ratione initii utile est, qua de causa in omnibus textibus occurrunt verba: *ex quo sciverit*. Sed circa questionem, quae nam scientia hic desideretur, insigniter dissentiunt Doctores. Sunt, qui, generalem sufficere, arbitratur b). Alii vero perfectam et accuratam requirunt notitiam, ita, ut totum negotium cum omnibus suis qualitatibus et circumstantiis penitus cognitum fuerit c). Ego quidem posteriori sententiae propterea subscribo, quod retrahens *regulariter* omnes conditiones factae alienationis implere debeat (§. I.), sicque se haud prius determinare queat, quam omnes circumstantias cognoverit.

a) II. F. 26. §. 13.

b) BERGER in *Delineat. Jur. Feud. Cap. VIII. posit. 101. not. D.*

c) De LEYSER *Specim. CXC. Med. III. ibique alleg. STRYCK. et HORN. REINKING in Tr. de jure retractus Quaest. VII. nr. 100. et seq. TIRAQUELL de retractu §. I. Gloss. 2. nr. 34.*

§. XXXVI.

Ponamus iraque, Tutores certam specialem et plenam scientiam alienationis absque facta denunciatione habuisse, nihilo minus vero exercitium juris retractus neglexisse: an tunc minor, adepta majorennitate, restitutionem contra lapsum praescriptionis petere debet? Minime. Est enim extra dubitationis aleam positum, quod, quoties minores *ipso jure* tuti sunt, nulla opus sit laesionis probatione, nec restitutione in integrum a). Hinc, quum contra minores *ipso jure* non currat praescriptio, nisi jam inchoata fuerit b), ita, ut contra illos dormiat, et post majorem demum aetatem currere incipiat c);

D 3

patet,

peret, annum illum minoribus non currere d), sed demum incipere a die impletae majorennitatis e).

- a) BÖHMER in *Introd. in Jus Digest. Tit. de Minoribus XXV. annis* §. 5.
 b) *L. 5. C. in quibus causis in integrum restitutio necessaria non est.*
 c) BÖHMER in *diff. de cursu praescriptionis contra minores suspensio.* PHILIPPI in *disp. de praescriptione quiescente seu dormiente.*
 d) BERLICH *P. II. Concl. II. nr. 29.* BÖHMER in *Confil. et Decis. Vol. I. P. II. Conf. 131. nr. 10. seqq.*
 e) RICHTER in *Decis. P. II. Decis. CXXXVI. nr. 167.*

§. XXXVII.

Quid si pupillus, adepta majorennitare, scientiam factae alienationis non habuerit, intra quodnam tempus tunc jus ipsi competens exercere potest? II. F. IX. §. I. occurrunt verba; *Praescriptione autem triginta annorum submovebatur, tam sciens quam ignorans.* Ex quibus verbis non immerito concluditur, quod in casu deficientis scientiae triginta annorum spatium ad praescriptionem juris retractus desideretur a). Ergo minori quoque hoc tempus, adepta majorennitare, in casu deficientis scientiae parere debet.

- a) in *Glossa ad II. F. 26. §. Tuius* in genere praescriptio 30 annorum reperitur, si in extraneum facta sit alienatio. Sed *vid. MENCKE in diff. de agnatorum jure protimiseis in feudo, quod ad annum restringitur.*

§. XXXVIII.

Suboritur quaestio, an adfertio, quam in antecedenti sphaera stabilivi, in Megapoli procedat. Articulus XXIX. Reversalium de anno 1621. ita sonat: *Das die Lehen, so jemand über 30 und mehr Jahren geruhiglich besessen, in keine Wege hinüber veräußert werden sollen.* Ego quidem ex actis comitalibus, quae exhibet GERDES a), non ignoro, haec verba potissimum

co tendere, ut thesis juris communis, quod praescriptio adversus agnatos, qui, vivo vasallo, agere non potuerunt b), in Megapoli firma ac inconvulsa reddatur, et ad hunc casum verba: in keine Wege: respicere. Neque me fugit principium herementicum, quod leges generales non semper murent illa, quae antea jure speciali disposita, sed inde exceptionem capere c), et in exemplo jus minorum jus speciale efficere, sicque verba illa Reverfalium non ita intelligenda esse, ut ea, quae in specie in favorem minorum in jure sancita sunt, per illum sp̄m sublata censenda sint. Sed pro contraria sententia militat generalis expressio, in keine Wege, et ratio publica, ut dominia rerum mox certa fiant. Hisce rationibus in utramque partem perpenſis, haud difficile est, statuere, quanam sententia alteri praeferrenda sit.

a) in den Sammlungen vom Mecklenburgischen Sachen, 9tes Stück, nr. 4.

b) LEYSER in Med. ad ff. spec. 457. M. 4.

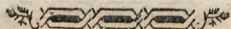
c) BÖHMER. in *Introduct. in Jus Dig. Tit. de justitia et jure* §. 6. nr. 4. *ibique alleg. LL. Add. LVDOVICI in diff. an et quatenus genus deroget speciei?*

CAPVT III.

DE
JVRIBVS MINORVM CIRCA RETRACTVM
A TVTORIBVS, PRAEVIA IPSIS FACTA
DENVNCIATIONE, NEGLECTVM.

§. XXXIX.

Denunciatio illa, cujus in rubro hujus capituli mentionem injeci, requirit, ut illis, quibus jus retractus competit, non solum facta alienatio notificetur, sed ipsis quoque vidimatum exemplum originalis contractus tradatur cum perito, ut intra legitimum tempus resolutio de exercendo retractu praebeatur. Quum mihi instrumentum talis factae denunciationis in
manus

manus venit, non alienum erit, verba huc concernentia adferre: Bermeldet, wie dem A sonder Zweifel bereits bekant seyn würde, wie der requirens B sich gemüßiget gefunden, das Gut C. an den D mit Hochfürstlichen Consens erblich zu verkauffen, und es eben keiner specialen notification bedürfte, sondern der A, wenn er als nächster Better sich etwa eines Näher-Kaufs an dem Gute bedienen wolle, sich desfalls melden könne und solle; So hätte man dennoch von Seiten des B nicht unterlassen wollen, dem A zum Ueberfluß anzutragen, ob er Belieben trüge, in rechtsgefeseter Zeit, mit eben denen conditionen, als mehrgedachtes Gut an dem D verkauft worden, dessen an dasselbe zu gebrauchen. Wie denn umb hievon völlige Information zu erlangen, dieselbe ihm hiemit den erichteten Kauf-Contract nebst den Hochfürstlichen Consens in vidimirter Copey wolten communiciret, und dero resolution hiernechst darüber erwartet haben, gedachte vidimirte Copey ihm zugleich eingehändiget.

§. XL.

Non quidem ad substantiam hujus denunciationis requiritur, sed, ne probatio ejus in futurum desit, consilii est, ut vel per duos Notarios, vel unum Tabellionem, adhibitis duobus testibus fiat, quia unus Tabellio absque testibus ad probationem non sufficit a).

a) MEV. P. II. Decis. 55. WERNHER *Sel. Obs. Forens. Vol. VI. P. IX. Obs. 57.*

§. XLI.

Intra quodnam tempus vero retrahens sese tunc declarare tenetur? In Constitutione Fridericiana spatium triginta dierum sancitum reperitur. Sed quum valorem hujus constitutionis in Cap. I. hujus sectionis rejecerim, inde nulla decisio formari potest. In aliis vero Textibus juris feudalis Longobardici nullum tempus constitutum est, & quod ad ius provinciale attinet, quidem in Art. VIII. Reverfalium de anno 1572. istius denunciationis, proximis agnatis faciendae, fit mentio, sed
part im

partim ille Articulus, juxta ea, quae in fine §. XIX, deducta sunt, proprie hunc casum non concernit, partim aequè minus tempus praefixum legitur. Est itaque recurrendum ad jus commune, quod itidem ab emphyteuta domino emphyteuticario ob jus retractus ipsi competens in casu suscipiendae alienationis faciendam denunciationem injungit, et tempus *duorum mensum* declarationi praefigit a). Nullus igitur dubito, adferere, quod retrahentes, quibus legitima denunciatio facta est, *intra duos menses* se declarare debeant, utrum emere velint, nec ne?

- a) BÖHMER in *Introd. in Jus Dig. Tit. si ager vectigalis id est emphyteutic. pet. §. II. nr. 1.*

§. XLII.

E lapsis duobus mensibus post peractam denunciationem jus retractus extinguitur. Licet enim alias silentium haud simpliciter consensum inferat a); id tamen exceptionem paritur, si quis per LL. intra certum tempus loqui debuit. Et haec quoque ita in praxi observantur, ut, declaratione agnatorum non subsequuta, libertas contrahendi cum alio competat, et agnati pro consentientibus habeantur, ac postea non audiantur cum jure suo protimisceos aut revocandi: id quod non solum de Pomerania et Marchia b), sed quoque Megapoli c) constat.

- a) BROCKS de *silentio consensum non inferente.* L. B. de CRAMER *Spec. 12 usus philosoph. Wolff, in jure de tacente Dissentiente.*

- b) MEIVIVS *Cons. 38. nr. 77. seqq.* BRVNNEMANN in *Proc. Conc. Cred. Cap. V. §. XXII.*

- c) ENGELBRECHT in *cit. diff. Sect. II. §. XVIII.*

§. XLIII.

Haec omnia sese ita habere, si agnatis majoribus denunciatio facta fuerit, negaverit nemo. Sed quid si sint minores, idque tutoribus ipsorum denunciarum fuerit, hi vero id neglexerint? Constitutio Fridericiana ejusque genuina analysi, quam

quam Cap. I. Sect. II. exhibui, rem ita definit, ut tunc contra tutorem ad interesse agendum sit. Qui ergo hanc constitutionem tamquam validam judicat, minores cum jure retractus postea non audiet, ac secundum haec principia quoque, ne quid dissimulem, die 15 Nov. 1754 in curia nostra feudali contra die verwittwete Jäger-Meisterin von Bülow judicatum esse videtur. Verba istius judicati haec sunt: So viel hiernächst die schon erwähnte Messung der verwittweten Bülow für und im Nahmen ihrer dreyen Söhne anbelanget, so ist solcher Anspruch samt allen den übrigen angebrachten Verwahrungen für rechtsbeständig nicht, sondern dagegen für unstatthast und nichtig zu erklären; wie Er denn sowohl in Erwägung der in Termino Reproductionis Proclamatum von dem Impetrantischen Theilen zu Protocoll angebrachten Rechts-Gründe, als auch nach den sonstigen Actenmäßigen Zusammenhang der Sachen, mithin in Betracht der Umstände: Daß die im Jahr 1722 beschehene Veräußerung des Guts dringen der Schulden halber vorgenommen, dazu auch dasselbe den nächsten Agnaten, und selbst der jetzigen Supplicantin tutorio nomine ihrer Söhne zum Ankauf angeboten, und dadurch die reversalmäßige Obliegenheit an Seiten der Verkäufer erfüllt, hingegen von Seiten der Agnatorum die Ankaufung decliniret worden ist, für schlechterdings unstatthast und nichtig hiemit erkläret wird, und sie mehr gedachte drey Gebrüdere von Bülow mit ihren vermeynten Revocations-Befugnissen für sich und ihre künftige Descendenten ein für allemahl gänzlich und endlich abgewiesen seyn sollen. In eandem rem quoque die 1 Sept. 1757 pronunciatum est in causa der Gebrüdere von Haben contra dem Grafen von Schmettau. Sententia fuit petita a Facultate juridica Erfurtensi. Rationes sententiae quae partibus sunt communicatae, fundamentum potissimum habent in dicta illa Constitutione. Verba concernentia ita sonant: Da sie nun nach der an ihrer Mutter als legitimam Tutricem geschenehen Notification so lange Jahre sich wieder den Kauf nicht moviret, ihr nunmehriges Gesuch iuxta Constitutionem Frederici keine Statt findet, noch mit der Wiedereinsetzung in vorigem Stand juxta modo allegatam Constitutionem, et praecidium (quod respicit ad casum illum, quem in hoc Spho jam comme-

commemoravi) zu hören sind, sondern, wenn sie per negligentiam Tutoris laediret zu seyn vermeynen, ihren Regress an den Erben zu nehmen haben. Daß nun die Constitutio Friderici vim legis obligativam habe, wird aus denen bewehrtesten Rechtsgelehrten behauptet. Omnia itaque semper redeunt ad quaestionem illam praecipuam, quam Cap. I. ventilavi.

§. XLIV.

Foran ex praecedenti Spho adductis receptio hujus constitutionis in Megapoli, ipsique accommodata usualis interpretatio §. VIII. Revers. de anno 1572. inferri potest. Sed si etiam alias duo praecipua ad id sufficerent a), tamen requiritur, ut in rem judicatam transferint b). Quod primum concernit casum, de illo mihi non constat, utrum remedium juris adhibitum fuerit nec ne: sed de posteriori cum certitudine adferere possum, quod appellatio ad iudicium camerae imperialis fuerit interposita, et processus adpellationis inpetrati. Ergo adhuc lis sub iudice est.

a) Est notoria controversia inter DD. quot actus requirantur, quam explanare haud hujus proprie est loci, sed me refero ad *Dn. KEMMERICH in diss. de probat. consuetudinis et observantiae.*

b) *Conf. BALEKE in disp. de pactis conjugum successoris §. XXVI. tit. 6. p. 20.*

§. XLV.

Quum per anteriora omnia ad praecipuam quaestionem de auctoritate constitutionis Fridericianae redeant, et in Cap. I. negativa defensa sit; haud difficile est colligere, quaenam mihi sedeant opinio de iure minorum, si Tutores retractum, praevia ipsis facta denunciatione, neglexerint? Manet scilicet ius minorum saluum ac inconvulsam, sed an restitutione in integrum opus habeant, alia quaestio est, quam adfirmant RICHTERVS a) et BURCHARD. GOTH. STRUVIUS b). Ego quidem neque hoc existimo. Restitutionem enim

minoribus ac pupillis tunc demum necessariam esse, si negotium, quod in ipsorum damnum vergit, cum omnibus requisitis ad validitatem necessariis fuerit celebratum, iam supra comprobavi. An verò hoc adferri potest de iure retractus, quod solus tutor neglexit? Minime. Retractus enim feudalis proprie quidem rem immobilem non constituit, sed est res incorporealis, ad rem immobilem petendam, tendens, et ratione immobilis competens c), ac ex iure constat, haberi res incorporeales, si alias eadem est ratio rerum corporalium ac incorporearum, pro immobilibus, quoties eis inhaerent, vel ratione earundem competant d). Quum itaque omnibus, qui prima principia iuris sciunt, notum sit, alienationem immobilis a solo Tutore factam ipso iure nullam esse, ita, ut restitutione non opus sit e); prono omnino alveo sequitur, ut in casu illo, quem hoc Caput concernit, minori ac pupillo nulla opus sit restitutione.

a) in Decis. P. II. Decis. LXXXI. nr. 17.

b) in jurisprudentia feudali Cap. 13. §. 19. nr. 5.

c) Conf. HEIMBURG in diss. de retractu gentilitio iure in re.

d) BÖHMER in Introd. in Jus Digest. Tit. de rerum divisione §. 13.

e) IDEM d. l. Tit. de rebus eorum, qui sub tutela vel cura sunt §. 9.

§. XLVI.

Confirmantur ea, quae in antecedenti § pho adserui, per L. 4. C. de praediis et aliis rebus minor, in qua haec generalia sunt verba: Non solum per venditionem rustica praedia vel suburbana pupilli, vel adolescentes alienare prohibentur: sed neque transactionis ratione neque permutatione et multo minus donatione vel alio quoque modo ea transferre sine decreto à dominio suo possunt. Retractus enim gentilitium, cui ratione fundamenti consentaneus est feudalis, ex dominio fluere, docet ac comprobatur HEIMBURGIUS a). Transfertur itaque res a dominio suo, si tutor retractum negligit, et quum id, quoquo modo fiat, sine decreto prohibitum sit, pater, restitutione non esse opus. Idque

3

Idque eo minus dubii habere potest, quum in iure feudali, si a constitutione Fridericiana supra ventilata discessero, nullus locus contrarius inveniatur, et in materia Tutelari quoque ratione alienationis bonorum minorennium indubitatum sit, quod, quae in iure feudali haud specialiter constituta reperantur, secundum principia iuris civilis determinanda et decidenda sint b).

a) *in cit. diff.*

b) *TORNOW de feud. Mecklenb. Sect. II, §. XLV, p. m. 247. ibique alleg. STRYK, et FINCELTH.*

CAPVT IV.

DE

CASV RESTITVTIONIS MINORVM CONTRA RETRACTVM A TVTORIBVS NEGLECTVM.

§. XLVII.

In praecedenti Capite §pho XLV. et XLVI. comprobavi, tutorem circa renunciationem iuris retractus omnia illa requisita observare debere, quae ad validitatem alienationis bonorum pupillarium immobilium desiderantur. Ad haec vero referuntur 1) magistratus auctoritas, 2) adhibita causae cognitio, et 3) decretum magistratus a).

a) *BÖHMER in Ineröd. in Jus Dig. Tit. de rebus eorum, qui sub tutela vel cura sunt §. 2. et seq.*

§. XLVIII.

Exsurgit quaestio, utrum praecise cancellariae feudalis auctoritas requiratur, an quoque id in aliis Dicasteriis fieri queat? Quum haec interponenda auctoritas praeviam causae cognitionem desideret, sicque ad iurisdictionem voluntariam mixtam referenda sit, et haec magistratus competentiam requirat

quirat a); fluit exinde, ratione retractus feudalis, quum caufae feudales ad curiam feudalem pertineant b), praecise in cancellaria feudali Principis qua domini directi auctoritatem adhibendam esse. Interim haud difficile est intellectu, praecedentem adfectionem tantum procedere iis in locis, in quibus singularis cancellaria feudalis adest, in eaque tutores constituntur.

a) DEINLIN in *diff. de distinctione Jurisdic. in voluntariam et content.*

b) KAYSER *de causis feudilibus.*

§. XLIX.

Sed constat, in Megapoli causas feudales contentiosae iurisdictionis, exceptis nonnullis, ad cancellarias iustitiae esse relatas a). Hinc, quum exceptio in casu non excepto regulam firmiter, & hic casus expressis verbis inter exceptos primo in ruitu haud deprehendatur, adferendum esse, videtur, sufficere cancellariae iustitiae auctoritatem, praecipue, quum tutores etiam ratione bonorum feudaliu in Megapoli, teste quotidiana praxi, ibi constituentur ac confirmentur. Congruit quoque hoc ei, quod, teste experientia, quaestiones, an feudum minoris alienandum sit nec ne, in dicasteriis iustitiae disquirantur, ad quod comprobandum allegare sufficet alienationem praedii *Tolozien* cum pertinentiis, quippe quae alienatio in cancellaria Suerinensi ventilata est. Interim, licet haec sese ita in praxi haecenus, quantum scio, habeant; tamen pro contraria sententia, quod in cancellaria feudali fieri debeat, id haud parum militat, quod iuxta clara verba dictae Transactionis Megapolitanae §. 463, nr. 5. *privativa iurisdictionis cancellariae feudalis in causis revocationis feudi* fundata, & retractus feudalis certo respectu quoque revocatio adpellanda sit §. 11. & per consequens post illam Transactionem aliud hac de quaestione dicendum esse videatur.

a) Des

- a) Des Landes Grundgesetzlicher Erb = Vergleich §. 463.
 MÖLLER in *Uf. pract. dist. feud. Cap. XXV. Dist. 1. p. 539.*
ibique alleg. resolut. provinc. ad Gravam. judicial. 5. Add. Re-
solutiones Caesareae in caus. Mecklenb. d. d. 19. Oct. 1724. §. 2.
C d. d. 13 Dec. 1740.

§. L.

Magistratus vero auctoritas sine causae cognitione interposita nullum producit effectum a). Accedere itaque deber causae cognitio. Novissimum proiectum iuris feudalis de anno 1757 non quidem ad hoc usque tempus auctoritatem legalem habet, sed ad illustrationem illud adducere, uti spero, erit licitum ac non alienum. In illo verba ita sonant. Was den die nächsten Weibern unmündig oder minderjährig, sollen derselben bestellte Vormünder darüber urtheilen, ob es ihren pupillen zuträglich sey, zu consentiren, oder für dieselben zu kauffen, und wenn sie es gerathen finden, lieber in den Verkauf zu consentiren; so sollen sie ihre Gründe einbringen, und bey Unserer Lehn Cammer Consens suchen; da Wir denn nach Befinden denselben nicht verlagten wollen. Quoad passum instituendae causae cognitionis itaque principiis meis antea deductis illud proiectum plenissime consentaneum est.

- a) L. 5. §. 9. ff. de reb. eorum, qui sub tut. vel cur. MEVIUS
 P. V. Decis. 34.

§. LI.

At, circa quanam capita isthaec causae cognitio versari debet? Omnia ad haec redeunt, ut 1) inquiratur, an pupillo facultates suppetant ad emendum? & 2) si non plene sufficiunt, an consultius sit, aes alienum contrahere, quam retractum omittere? 3) utrum, si pecunia aliena emendum est, praedium ita comparatum sit, ut, facta locatione, non solum commode usurae solvi queant, sed quoque haud modicus excessus adsit? 4) an, si in praesentiarum facultates pupilli plane deficiunt, pacto quodam adiecto spes rem recuperandi conservari queat? a)

a) Conf.

- a) *Conf. SCHAUMBURG in Comp. Dig. Tit. de reb. eorum, qui sub tut. §. 4. L. fin. C. de praediis minorum. L. 22. C. de administratione Tutorum. CARPZOV. P. II. Const. II. Def. 28. nr. 13.*

§. LII.

Si hisce denique accedit decretum, omnia requisita adfunt, quae validitatem negotio conciliant. Sed nihilominus in casu laesionis pupillo restitutionem adhuc salvam manere, indubitarum est a). Notanter dixi: in casu laesionis, siquidem ad obtinendam hanc restitutionem necessarium est, ut adsit laesio b), & haec proberur c). Quae laesio non ex tempore petitae restitutionis, sed factae venditionis aestimanda d), eiusque probatio ex momentis §pho antecedenti commemoratis sumenda ac peragenda est.

- a) *BOEHMER d. l. §. 8.*

- b) *L. 24. §. 1. de Minor. L. 12. §. 1. de Admin. Tut.*

- c) *L. 9. in fine de Minor. L. 1. C. si advers. vendit. L. 5. C. de restit. in int. L. 27. §. 1. de Minor.*

- d) *vid. HILLIGER ad Donell. Lib. 21. Cap. 9. Lit. a.*

§. LIII.

Suboritur quaestio, anne minori, antequam ad beneficium restitutionis in integrum admittatur, incumbat, per viam ordinariam interesse a Tutoribus petere? Sunt, qui id defendunt a): sed contrarium docent clara verba *L. 3. C. si tutor vel curator interv. b)*, & illi quoque, qui contrariae adstipulantur sententiae, exceptionem tamen faciunt, si pupilli interfit, potius rem ipsam quam interesse habere, quae exceptio optimo omnino iure in casu omisi retractus adplicanda est, siquidem hic fermo est de praediis familiae, quae ex illa exierunt.

- a) *BRVNNEMANN ad L. 13, §. ult. C. de Iudic. nr. 66. seqq. BERGER in Elect. Discept. jur. lit. 20. Obj. 3.*

- b) *De HEDEMANN in Diss. de restitutione minorum §. 39. De LEYSER Spec. 60. Med. 1.*

§. LIV.

§. LIV.

Restitutionem minorum maiori non prodesse, nisi in causa plane individua, dubio caret a). An igitur quaestio retractus ad hanc exceptionem referri potest? Defenditur communiter affirmativa b). Sed respectu illius, contra quem retractus intenditur, quaestionem illam domitianam esse iudico, quia sufficit, quod minorennis ille retractum exercere queat, licet reliqui fratres maiores istud ius vel propter renunciationem expressam vel praescriptionem exercere amplius nequeant, sicque ipsi perinde esse potest, utrum beneficium restitutionis maioribus prodest nec ne? Quid si vero minor fuerit mortuus, et maioribus ex propria persona exceptio praescriptionis obstat, an tunc maiores ex persona defuncti fratris minoris adhuc beneficium restitutionis impetrare possunt? Quum privilegium restitutionis in integrum sit mixtum, sicque ad heredes transeat c); nullus dubito id affirmare. Ex his omnibus patet, quaestionem illam de individuitate causae intuitu illius, contra quem retractus exercetur, esse nullius ponderis.

a) *L. un. C. de Minor. L. 47. §. 1. de Min. L. un. C. si in communi eademque causa in integr. rest. post. COCCJEVS in Jur. Controv. Lib. IV. Tit. IV. Quaest. II.*

b) RICHTER in *Decis. P. II. Decis. L. XXVI. nr. 166. CONSILIA GRYPHICA Resp. XX. nr. 13. MAVRIT. de Restit. in integr. 185. 190. LYNCKER in diss. de individuitate Cap. V. Sect. II. nr. 26. et seqq.*

c) BOEHMER in *Introd. in jus Dig. Tit. de Constit. princ. §. 7. et Tit. de Minoribus §. 11. HERTIVS de transf. privil. personal. ad alios §. 4. seqq.*

§ LV.

Possent adhuc plura addi demodis, quibus restitutio haec tollitur. Sed quum ea, quae huc, spectant, circa feuda nihil singularis contineant, sicque a scriptoribus de restitutione in integrum iam explanata sint, illa praerereundo subsisto, et id unicum tantum addo, quod secundum principia iurisprudentiae legislatoriae omnino statuam, constitutionem illam Friderici esse recipiendam, qua de causa etiam in *Jure Rostochiensis* P. III. Tit. VII. Art. III. legitur: Ist dem Vormunde in dem Falle, wann denen Pupillen ein ius protimiseos conventionale oder testamentarium zustehet, die gebührliche Anzeige geschehen, und er hat sich zur Ausübung des Näher-Rechts nicht erkläret, so mögen die Pflegbefohlene nachhin kein beneficium restitutionis in integrum dagegen haben.

SOLI DEO GLORIA.

PRAE-

PRAENOBILISSIME
ATQVE DOCTISSIME DOMINE
DOCTOR ANDE,
FAVOR ATQVE AMICE
SVAVISSIME.

Promouetur propria solertia, virtute, et eruditione,
celebritas nominis, et generis, ac honor ex hac
redundans magis magisque crescit, et non nobilium so-
lummodo intuitu, sed de imaginibus maiorum in genere
valet prouerbium, daß der Adel, Ruhm, und Ansehen

derer Vorfahren eine *Null*, so aber, wenn die Zahl eigener Geschicklichkeiten, und Tugenden hinzukömmt, die *Summe* der Ehre um ein grosses vermehret. *Optimum cum ratione haecce prouerbii veritas ad TVAM personam inuenit applicationem, DOCTISSIME ATQUE HONORATISSIME DOMINE DOCTORANDE! Inter maiores TVOS, atque agnatos numeras viros, studiis et litteris generosos, de republica et in ciuilibus, et ecclesiasticis, et litterariis negotiis optime promeritos, atque celebres, omnique doctrina et virtute spectabilissimos atque venerandos. Quem enim nostratium fugit memoria beate iam defuncti domini aui Tui, viri maxime reuerendi, ad ecclesiam Iornitorffiensem in nostra prouincia parochi fidelissimi, atque de ecclesia tam, quam republica litteraria, quousque*

que inter viuos erat, meritissimi, cuius cineres omnibus cordatis adhuc merito sancti sunt, et manent, cuiusque recordationem et gloriam innumera eius merita ab obliuione vindicant. *Iungo huic* generosum ac illustrem et inclutum Dominum Tuum patrem, consulem primum nostrae ciuitatis praeclare promeritum, qui maximo honore apud nos celebratur, maximis meritis inter ciues nostros valet, quemque ipse fautorem meum, ac maecenatem colo, quemque ad feros vsque annos summum, quod omnia regit numen, in commodum ac salutem patriae seruare velit sospitem atque incolumem. *Nec non hic memorandus manet*, celebratissimus Dominus Patruus Tuus Serenissimo nostro Principi a consiliis et ecclesiae et iustitiae, antecessor nostrae academiae famigeratissimus, pandectarum Professor publicus

ordinar, celeberrimus, totius academiae et facultatis Senior
venerandus fautor atque collega meus longe honorati-
tissimus. *Nomina celebratissima tantorum virorum*
SPLENDIDISSIMAE TVAE FAMILIAE
imagines decorant, TEQVE dignum agnoscunt eius-
modi maiorum descendentem, atque agnatum. Dignum
TE inquam agnoscunt, qui indefesso studio, debitaque
solertia profectus TIBI comparasti in litteris omni
honore, ac celebri fama stipatos, et cum haut fucata,
sed strenua virtute, et morum cultura coniunctos.
Testantur de hac TVA eruditione auditoria nostrae
musarum sedis et publica, et priuata. Testantur de
ea promptissimae et solidissimae responsiones in examine.
Testatur atque corroborat illam solida, et docta elabo-
ratio huius TVI speciminis inauguralis, circa quod
nihil

nihil mihi tribuo praeter honorem, quod sub meo quali
quali praesidio sit ventilandum. Immo magis adhuc
istam corroborabit strenua ac docta TVA defensio
in cathedra publica. Agedum! DOCTISSIME
DOMINE MANTZEL, et expecta honores,
quales talis coronata virtus, ex splendido genere nata,
proprioque Marte magis magisque exculta, meretur.
Gratulor nostrae civitati, SPLENDIDISSIMAE
TVAE FAMILIAE, ac GENEROSO et ILLV-
STRI DOMINO TVO PARENTI, civem orna-
tissimum, membrum dignissimum, cuius nomen coe-
teris celebratissimis adscriberetur, filium bene promeri-
tum optimae indolis ac spei. Mibique autem gratu-
lor dignissimum candidatum, quem in cancellos de-
ducere disputatorios honori mihi iudico. Servet at-
que

*que conseruet TE deus semper felicem atque incolu-
mem. Benedicat inceptis TVIS, et exoptato exitu
beet. Meque autem, ut fauori TVO commendatum
habeas, peto, qui semper erò ad quaelibet officio-
rum genera*

Scrib. Rostoch. d. 11. Aug.

MDCCLX.

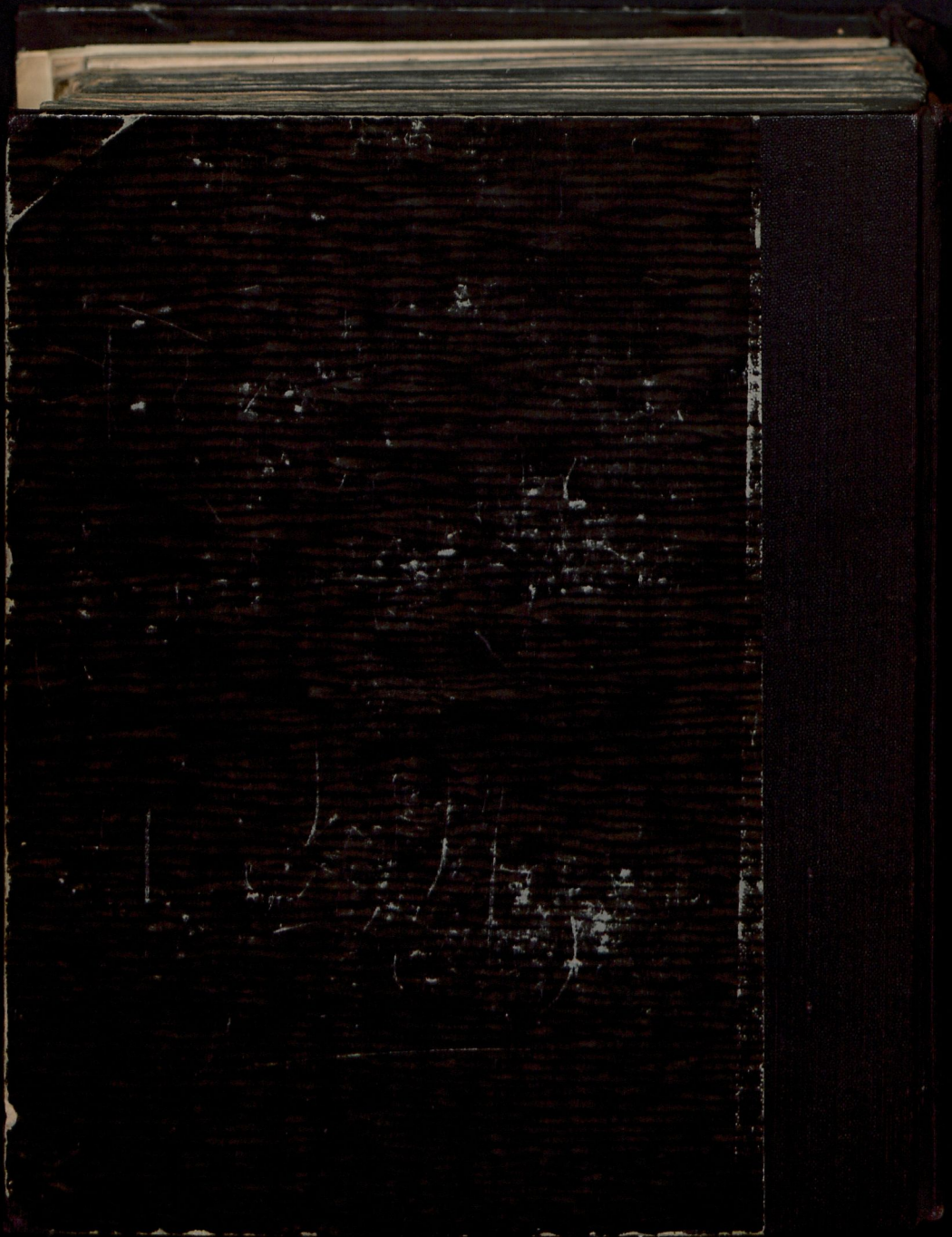
PROMTISSIMVS PRAESES,

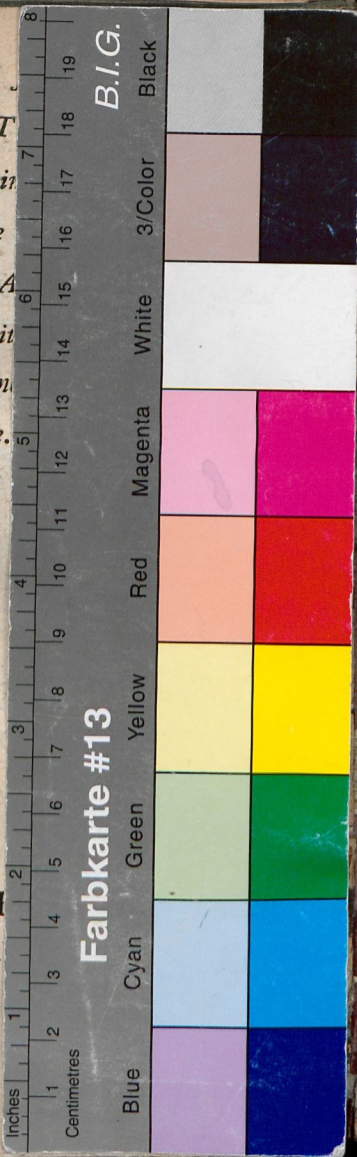
HERM. BECKER Dr.

Rostock, Diss., 1759-76

X 228 42 89

3.

F. g. num. 32.

Q. D. B. V.
DISCARTATIO INAUGVRALIS IVRIDICA,
DE
IVRE MINORVM CIRCA
RETRACTVM FEVDALEM A
TVTORE NEGLECTVM,

1760-2.
9

QVAM,
AMPLISSIMI ICTORVM ORDINIS
CONSENSV,
PRAESIDE,
DN. HERMANNO BECKER,
IVR. DOCT. ET INSTITVT. PROF. P. O. FACVLT. IVRID.
HOD. DECANO,
SPECTABILISSIMO;
PRO
SVMNIS IN VTROQVE IVRE OBTINENDIS
HONORIBVS,
IN ACADEMIA PATRIA,
ANNO MDCCLX. DIE V. AVGVST.
H. L. Q. C.
DEFENDET,
CHRISTIAN VALENT. MANTZEL,
ROSTOCHIENSIS,
L. L. CAND.

P. 224

ROSTOCHII,
TYPIS IOANNIS IACOBI ADLERI, SEREN. DVICIS AVL. ET ACAD.
TYPOGRAPHI,

